

NEDEŽELNÍ
NÁMĚNÍ
ZAJÍMAVÉ
BUDOUCÍM

ČESKÝ KANCIONÁL

PRŮVOD VARHAN

I.

USPOŘÁDAL
Dr. DOBROSLAV OREL.

SLOVA UPRAVIL
VLADIMÍR HORNOF.

HARMONISOVAL
VÁCLAV VOSYKA.

VE STÁTNÍM NAKLADATELSTVÍ V PRAZE.

Advent.

Staročeské roráty.

Úvodní slovo.

Po celý advent obětuje se v Čechách od věků dávných *ranní mše sv.* k počtě Panny Marie, zvaná podle prvního slova mešního formuláře „Rorate“, „Rosu dejte“

Ve 14. věku, za *Karla IV.* a arcibiskupa *Arnošta z Pardubic*, zpíval při této ranní bohoslužbě pěvecký sbor *kněží* latinské chorály podle mešního formuláře „Rorate“, a to na počátku introitu s kyrie, po epištole graduale s alleluja a prósu čili sekvencí, po evangeliu kredo a ofertorium, po prefaci sanktus a benediktus, pak agnus a komunio, jak svědčí Arnoštovy notované knihy, dopsané r. 1364.

V 15. stol. vetkány byly do chorálních melodií latinské písně, složené v mensuře, v taktu. Zvaly se cantiones, kantileny. O chorálu, interpolovaném mensurálními písněmi, svědčí rejstřík mešních formulářů rorátních v rukopise Vyšehradském asi z r. 1450.

V 16. věku překládal se liturgický text do češtiny a podkládal syllabiicky chorálním melodiím, v nichž odstraněny byly bohaté skupiny tónů, zpívané na jednu slabiku. Tak zjednodušený chorál s textem v řeči mateřské přestal býti zpěvem kněží a stal se majetkem literátských bratrstev.

Účast laiků na bohoslužebném zpěvu a demokratický vliv doby husitské způsobil dále, že hlavně v 2. polovině 16. věku vkládány byly podle interpolace latinských chorálů stol. 15. do českého chorálu české tropy a mensurální písně, jež obsahem i náladou přiléhaly k jednotlivým dobám církevního roku. *Český chorál, protkaný tropy*

a českými mensurálními písněmi, určený pro ranní mše doby adventní, sluje v užším slova smyslu roráty, též roramina, „veselí a radostní zpěvové adventní o vtělení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista v přecistý život Panny Marie.“

České rorátní zpěvy, mylně přičítané době Karla IV., byly hojně opisy rozšířeny a dodnes věští pěveckou zdatnost literátských bratřin 16. věku.

Roráty jsou zachovány buď ve *zvláštních*, samostatných rorátních knihách nebo jako *součást* graduálů, v nichž zapsány jsou mešní zpěvy pro celý církevní rok.

Nejdůležitější rukopisy s českými roráty jsou:

Z r. 1572 „*Písně a chvály Božské*“, jenž kancionál slove, pana Kantora Starýho, měšténina v Novém městě Pražském, rkp. musea v Mladé Boleslavi;

z r. 1576 *graduál kostela sv. Havla* v Praze, obsahující v celek pojatou řadu introitů a kyriamin s kantilénami a alleluja s tropy, rkp. univ. knih. pražské, sign. XVII A 41;

z 16. stol. *rorátní kniha* v universitní knihovně pražské, sign. XVII F 45;

z r. 1581 „*Knihá chval Božských*“, pánům literátům kouřimským darem darovaná a nákladem urozeného pána Waczlawa Diblíka z Wotina vydaná, rkp. universitní knihovny pražské, sign. XVII A 38;

z r. 1580-1582 *Chvály Božské* v Táboře, sepsané Stanislavem Kantorem, s roráty z r. 1581 Jiříka Nazona Kouřimského ze Zlonic a s vícehlasy Jana z Kapí Hory z r. 1582;

z r. 1581 *rorátní kniha kostela sv. Antonína* z Nového Hradce Králové, z doby Martina Ceypa z Peclínowce, primasa města Hradce Králové;

z r. 1585 *rorátní kniha kostela sv. Ducha* v Hradci Králové, psaná Janem Kantorem za městského primasa Martina Ceypa z Peclínowce a císařského rychtáře Jiříka Balbina z Worličného, v museu královéhradeckém, sign. II 7;

z r. 1585-1604, I. díl nádherně zhotoveného *graduálu kostela sv.*

Ducha v Hradci Králové, společnou prací písaře Matěje Litoměřického z Hradce Králové, malíře Matouše Radouše a skladatele Jiříka Rychnovského z Rychnova, měšťana chrudimského, v museu královéhradeckém, sign. B 12;

z r. 1597 *graduál v Lochenicích*, obsahující roráty na neděli, které vypsál Jan Nikolaides Hradecký z kancionálu královéhradeckého při chrámu sv. Ducha pro bratrstvo lochenické při chrámu Narození Panny Marie;

z r. 1588–1589 *graduál Žlutický*, psaný v pražské dílně Jana Táborského z Klokotské Hory rukou jeho žáka Vavřínce Bílého, iluminovaný A. Pulilárem. Obsahuje antifony před roráty a proměnlivé chorální části rorátní, které nejsou interpolovány mensurálními písněmi;

z r. 1588–1595 *rorátní kniha příručního formátu*, psaná Janem Táborským, která uvádí velmi důležité poznámky o původu a autorech mensurálních písní, vložených do chorální kostry, rukopis v knihovně na Strahově, sign. D F IV 3;

z r. 1593 *rorátní kniha v Jaroměři*, v nichž mimo 7 obvyklých oficií jsou ještě jiná dvě „k libosti“;

z r. 1596 I. díl *graduálu na děkanství v Rakovníku*, vydaného manželkou po Šimeonu Rejčkovi, pomocí druhého manžela, mistra Jana Staršího z Gryllova;

z r. 1612 *rorátní kniha v Dašicích*, obsahující dvojí oficium na neděli a dvojí prózu na pátek.

Od stol. 17. zpívali roráty katolíci jednak ze starobylých rukopisů, pokud se zachovaly po zrušení bratrstev a konfiskaci jejich jmění i knih za císaře Josefa II., jednak z novějších opisů bez not, které pořídili mnozí ze stavu řemeslného.

I *tisk* značnou měrou přispěl k rozšíření rorátů, na př. „*Roráte*“, které vydal impresor Matěj Pardubský r. 1617 pro kůr u sv. Linharta a sv. Mikuláše na Starém městě Pražském, „*Roráte*“, vytištěné Janem Fr. Pospíšilem r. 1823 v Hradci Králové, „*Roráte* neboli radostné zpěvy adventní z času císaře Karla IV.“, vydané Václ. Pešinou r. 1838 v Hradci Králové, *Lehnerovy roráty* na neděli, pondělí a úterý a j.

V uvedených rukopisech z 2. pol. 16. stol. a v tiscích jsou vpředu

„antifony před rorate“ a pak pro každý den v témdni zvláštní oficium, tedy v celku sedm různých mešních formulářů s českým textem. Mimo to bývá ještě zvláštní oficium na Štědrý den. Každé oficium má chorální introit s kyrie, graduale s alleluja a prózu čili sekvenci, vše až na graduale s vetkanými písněmi mensurálními. Ve většině rorátních knih bývá i mensurální patrem (kredo), pro neděli dvouhlasé, pro ostatní dny jednohlasé. Jen v některých rorátních jest ještě přidáno mensurální sanktus, benediktus a agnus bez kantilen. K této ustálené podobě *českých* rorátů došlo v 2. pol. 16. stol. cestou vývoje písaři a pořadatelé rorátních knih. Ve starších rukopisech latinských byl totiž pořádek notovaných zpěvů jiný; napřed jsou zapsány chorální zpěvy liturgické, po nich následuje sbírka mensurálních písní jednohlasých a pak cyklus motet vícehlasých. Zpěváci sami podle libosti nebo podle zvláštního rejstříku vyhledali si příslušné písně mensurální, vplétali je do chorálních vět liturgického zpěvu, přihlížeje k totožnosti toniny a k obsahové příbuznosti textové, přiměřeně jednotlivým dobám církevního roku. Z praktických i uměleckých ohledů učinili později tento výběr písaři nebo pořadatelé sami a přímo interpolovali chorální melodie příslušnými kantilenami. Tím způsobem vznikly pro jednotlivá období církevního roku české interpolované mešní formulaře a tedy pro dobu adventní české rorátní zpěvy. Do těchto celků a zvláště vydaných knih byly pojaty jen ty chorální části, do kterých vetkány byly mensurální písně, aby jich zpěvákům nebylo hledati v jiném díle graduálu. Odtud lze si vysvětliti, že ne do všech, nýbrž jen do některých rorátních knih jsou pojaty také mensurované a neinterpolované melodie pro sanktus, benediktus a agnus; zpěváci je lehce našli v jiném díle graduálu.

Volba mensurálních písní pro roráty není ve všech rukopisech touž, závisela na dobrém zdání pořadatele nebo nakladatele rorátních knih.

Nejrozšířenější jest úprava rorátů z rukopisů *královéhradeckých*, s nimi společný výběr má rukopis univerzitní knihovny pražské, sign. XVII F 45. Na konečné redakci měl snad podíl slavný skladatel Jiří Rychnovský, jenž s jinými pracoval na královéhradeckém graduálu z roku 1585–1604, v němžto jsou obsaženy i roráty.

Od úpravy královéhradecké liší se volbou písní i chorálů roráty *táborské*, vepsané do „Chval Božských“. Roráty ty jsou „*složeni Jiříka Nazona Kouřimského ze Zlonic, toho času děkana v Táboře, léta páně 1581 sabato die Martini*“

Od nich opět liší se *roráty rakovnické*. Uspořádal je Jan Starší z Gryllova, jak ke konci rorátů ve IV. díle graduálu v *Rakovníku* na listu 131b potvrzuje zápis:

„Písničky, křestane, které jsi zpíval,
skrz ně dobrodini Božská rozjímal,
jsouce toho vděčni Bohu, děkoval,
Jan Starší s pomoci Boží je skládal
z Gryllova, aby tady příčinu dal,
aby rád k chválení Boha chodíval,
zde ho chválil časně a potom věčně,
dejž to Bůh tobě, mně i všem společně.“

Do graduálu u *sv. Haštala v Praze* složil „některé veršiky po rorate“ kněz podobojí, Jiří Tesák Mošovský. — Tolik jest známo zatím o pořadatelích a autorech rorátních oficií.

Melodie chorální jsou přejaty z adventních chorálů latinských původu katolického, tónové skupiny rozloženy a jednotlivým notám sylabicky podložen český překlad liturgického textu. Nápěvů pro *mensurální* písně je v rorátech královéhradeckých přes 70 a opakují se k různým textům v jednotlivých oficiích.

Jsou různého původu.

Hlavním pramenem jsou *nápěvy latinských duchovních* písní 15. a 16. věku, jak jsou obsaženy v husitských kancionálech, na př. v k. Franusově z r. 1505 v Hradci Králové, v k. Sedlčanském asi z téže doby, v graduálu musejní knihovny pražské z r. 1512, sign. XIII A 2, v rukopisech universitní knihovny pražské, sign. VI C 20a a VI B 24. Též nápěvy latinských zpěvů předhusitských vyskytují se v rorátech, na př. „Ave hierarchia“, „Mittitur archangelus“, nebo mensurovaný chorál z hymny mrskačů.

U jiných písní přejaty do rorátů *nápěvy z písní světských* stol. 15 a 16., jako: „Hej, hej, nejezd', Marku, utones“, — „Elško milá, srdečná“, — „Čižičku ptáčku zeleného peří“, — „O králi Matyášovi“, — „Jižt' mi pan Zdeněk z Konopiště jede“, — „V jednom městě české země“, — „Nuž ty milý, rusý, sivý holube“, — „Kdož jste boží bojovníci“, — „V slavném městě byly Matěje mohyly.“ —

Také *české náboženské* písně z různých dob církevního roku poskytl *nápěvů* pro kantileny rorátní, jako „Svatý Lukáš o tom píše“, — „Přišel jest k nám obr silný“, — „Zdravas ciesařovno“, — „Náš milý tatičku s nebe“, — „Umučení našeho Pána milostného“, — „O Maria, všech ctností zrcadlo“, — „Otče náš, milý Pane“.

S některými rorátními písněmi shledáváme se v kancionálech Miřinského a v k. Šamotulském, pro kterýž texty jejich upravoval br. Jan Augusta, Adam Sturm, Matěj Kunvaldský a j. V rorátech jsou však z těchto písní jen některé sloky.

Ze skladatelů *melodií* lze jmenovati arcibiskupa Jana z Jenštejna, mistra Záviše, oba ze stol. 14., kněze podobojí Václava Miřinského, br. Augustu, br. Štyrsu, impresora boleslavského, a Jana Táborského, o jehož notě dí poznámky v rorátníku strahovském, že jest „pěkná“, nebo „zvláštní“, „velmi snadná“. — Též zná rorátník Strahovský notu „zvláštní, smíchanou, neobyčejnou“, z čehož patrno, že dva nápěvy spojeny v jeden. Některé chorální melodie byly vtěsnány v takt třídobý nebo dvoudobý, vloženy s českým textem do rorát jako mensurální písně.

Členové literátských bratřin zpívali pravidelně *jednohlásně*; pro neděli určeno bylo zpívati „patrem“ (kredo) dvouhlásně. Avšak i *bohatým vícehlasem* zněly mensurální kantileny, vkládané do jednohlásného chorálu. O tom svědčí zlomky vícehlasých skladeb, zachované v museu královéhradeckém, a poznámka v graduálu rakovnickém při rorátech: jiné officium ad placitum quattuor vocum. V 18. věku dávaly se roráty i s *průvodem nástrojů*, na př. v Českém Brodě, v Benešově, jež však nemají nic společného s původními roráty.

V Hradci Králové „zvonili po celý advent před 7. hodinou na večer celou čtvrt hodiny zvoncem na rathousu, což na pokoj zvonění nazývali, by měšťanstvo časně utichnouc, k ranní pobožnosti tím schopnější a ochotnější bylo. Pak čtvrt hodiny po vyzvánění v 5 hod. ráno rorátní zpěvy byly prozpěvovány každodenně v hojném počtu od literátů“ (Fr. Švenda, II. Železný obraz města Hradce Králové z r. 1804 při r. 1587.)

V jiných městech svolával literáty zvon již kolem hodiny čtvrté, aby se bez rozdílu dostavili do kostela, kde zpívali roráty od 5-6 hod., někde už od půl páté hod. Z různých odkazů dostávalo se členům literátských bratřin za zpěv rorátů i peněžitých příspěvků.

Zpěv rorátů byl rozšířen po celých Čechách, hlavně v městech, z nichž lze připomenouti na př. Ledec, Pacov, Náchod, Nový Bydžov, Pelhřimov, Pardubice, Poděbrady, Jindřichův Hradec, Kostelec n. Orl., Klatovy, Kolín, Vlašim, Turnov, Polici, Poličku, Příbram, Nepomuk, Dobruška, Domašín, Litoměřice a j. V Praze se zpívaly v kostele u sv. Jindřicha, sv. Štěpána, sv. Haštala, Matky Boží před Týnem a na Louži, u sv. Vojtěcha, na Vyšehradě a j.

Pro „*Český kancionál*“ vybrány jsou *mensurální písně* z chorální kostry každého officia a sestaveny v rorátní mši, aby postupem i obsahem odpovídaly hlavním částkám mešní liturgie *katolické*. Tím vzniklo sedm „mešních písní“, jimž v čelo dán chorální introit, jakožto ukázka českého chorálu. U jednotlivých písní jest udána doba vzniku, pramen, po případě skladatel nebo vzájemný poměr písně české k latinské. Hlavním vodítkem byly při tom glosy z rorátníku Strahovského, Blahoslavův rejstřík autorů písní kancionálu Šamotulského a glosy strahovského exempláře „Písní duchovních evangelitských“ z r. 1581, sign. H IV 23.

Hlavními prameny *pro výběr a notování písní* byly již zmíněné rukopisy královéhradecké z r. 1581, 1585, 1585-1604, rorátník Strahovský a z universitní knihovny pražské sign. XVII F 45. Bylo nutno srovnáním zápisů v těchto rukopisech dospěti ke zjištění celého

útvary melodie. Některé nápěvy objevují se pouze v rorátní knize z Nového Hradce Králové z r. 1581, což jest zvláště poznamenáno. Původní text jest složen časoměrně; bylo třeba jej přepracovati přízvučně, ale s náležitým ohledem na délku a krátkost not podle Blahoslavových pravidel v „Musice“. Při některých písních předepisují takt $\frac{3}{8}$ místo taktu $\frac{2}{4}$, aby zůstal neporušen zvláštní jejich rytmus i text. Původní obsah a myšlenkový postup byl celkem zachován, i staročeské, krásné vazby přejaty beze změny, aby vanul z upravených textů duch staročeské poesie. Jen při některých písních byl text přizpůsoben částkám mešní liturgie. *Původní začátky* písní byly ponechány až na některé výjimky, kde byly změněny, uvedeno jest původní jejich znění v čele písně.

Sedm mešních písní, sestavených z rorátních kantilen, jest určeno pro mše sv. rorátní v adventě. Lze je však zpívat jako celky i v jiné doby církevního roku o svátcích Páně, Panny Marie a o Duchu sv., nebo lze z nich vybrati kteroukoliv píseň a zpívat ji o případném svátku samostatně. Zvláště řada písní mariánských a o sv. Duchu rozšířila valně obor písněvé literatury o cenné ukázky ze stol. 15. a 16.

Roráty patří jako čistý a vroucí výraz mariánské úcty našich předků po stránce hudební k nejkrásnějším výtvorům duchovní písně vůbec.

D. O.

Písně a chorály rorátní.

Před každou mší sv. v adventě.

Ejhle, Hospodin přijde.

Nápěv antifony při „Ecce Dominus“ podle antifonáře arcibiskupa Arnošta z Pardubic z roku 1364, rukopisu knihovny metropolitní kapitoly pražské, sign. P/6.

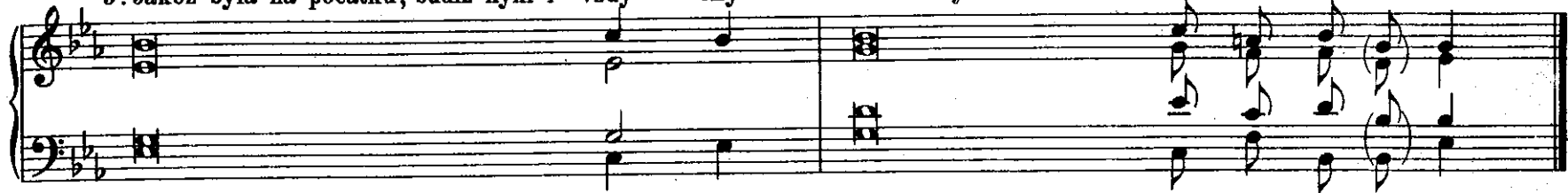
(Ant.) Ejhle, Hospodin při - jde a všichni sva - tí je - ho s ním; a bu - de v den o - nen světlo vel - ké, al - le - lu - ja.

(Ant.) Ejhle, Hospodin při - jde a všichni sva - tí je - ho s ním; a bu - de v den o - nen světlo vel - ké, al - le - lu - ja.

(Ant.) Ejhle, Ho - spodin při - jde a všichni sva - tí je - ho s ním; a bu - de v den o - nen světlo vel - ké, al - le - lu - ja.

(Třikrát, vždy výše.)

1. Rosu dejte, nebesa,	shů - ry	a spravedlivého dštěte	o - bla - ko - vé.
2. Otevři se,	ze - mě,	a vydej	Spa - si - te - le.
3. Nebesa vypravují slávu	Bo - ží	a obloha zvěstuje díla	ru - kou je - ho.
4. Sláva Otci i	Sy - nu	i	Du - chu sva - té - mu.
5. Jakož byla na počátku, budiž nyní i	vždy - eky	až na věky	vě - kův. A - men.

Po mši sv. v adventě střídavě s písní: „Děkujemeť, ó Bože náš.“

Zdráva buď, Panno Maria.

Mladší zápis (nápěv s basem) z královéhradeckých rorátů nedělních, rkp. sign. B 12, list 102b, z roku 1585-1604.

1. Zdráva buď, Pan-no Ma - ri - a, ó krá - lo - vno, Pan-na jsi pře - u - šlech - ti - lá, ó krá - lo - vno, Ma - ri - a!

2. Pohledni s výšin nebeských,
ó královno,
k pokorné prosbě dítek svých,
ó královno, Maria!	3. Aj, ty jsi matka milosti,
ó královno,
život a pramen sladkosti,
ó královno, Maria!	4. Po Bohu naše naděje,
ó královno,
přimluva tvá nám prospěje,
ó královno, Maria!	5. Voláme k tobě v soužení,
ó královno,
synové Evy ztrápení,
ó královno, Maria!
6. Vzdecháme k tobě toužebně,
ó královno,
želice hříchu zkroušeně,
ó královno, Maria!	7. V údolí tomto slzavém,
ó královno,
ochranu máme v srdci tvém,
ó královno, Maria!	8. Za děti své se přimlouváš,
ó královno,
v mateřské lásce k nám se znáš,
ó královno, Maria!	9. Oči své lásky obrať k nám,
ó královno,
duši chraň proti úhonám,
ó královno, Maria!
10. Ukaž nám Syna milého,
ó královno,
Ježíše, Pána našeho,
ó královno, Maria!	11. Po naší pouti vezdejší,
ó královno,
připrav nám život vzácnější,
ó královno, Maria!	12. Přesvatá Boží Rodičko,
ó královno,
oroduj za nás, Matičko,
ó královno, Maria!	13. Abychom s Boží milostí,
ó královno,
blažené došli věčnosti,
ó královno, Maria!
14. Vypros, ať v nebi s anděly,
ó královno,
duch náš se v Pánu veselí,
ó královno, Maria!		15. S námi buď v tomto soužení
ó královno,
v hodině přispěj poslední,
ó královno, Maria!	

Děkujemeť, ó Bože náš.

„Děkujemeť, ó Bože náš“ při druhé próze na pátek z rorátní knihy v Dašicích z r. 1612, list 183a. Celá píseň i s veršem prvním „Minula noční hodina“ jako „ranní“ v kancionále Karlsperkové z r. 1620, str. 7. Počátek nápěvu jako tonus peregrinus při „In exitu Israel.“ Nápěv upraven na způsob žalmového vzorce.

1. Dě - ku - je - meť, ó Bo - že náš, že jsi zlá - sky ot - cov - ské té - to no - ci
na - še byl stráž a že mo - ci nad ná - mi ne - pro - ve - dl ne - pří - tel náš.

2. Tebeť my, Otče, prosíme,
říd' nás svatým Duchem svým,
před tebou ať nehřešíme,
ale tento celý den
tebe, Pána svého, ctíme.

3. Zažeň od nás ducha zlého,
vzdal též od nás člověka
lstivého a nepravého,
s nebe k naší ochraně
anděla nám sešli svého!

4. Poněvadž pak v potu tváři
chléb svůj jísti budeme,
Bože, dobrý hospodáři,
práci naší požeňnej,
ať se nám všem dobře daří!

5. Na tvou lásku spoléháme,
poroučíme tobě vše,
co z tvé štědré ruky máme,
dejž, ať doby večerní
ve zdraví též dočekáme!

Roráty v neděli.

Introit.- Mnozí spravedliví proroci.

Nápěv podle chorálního introitu „Rorate caeli“ Slova podle rorátní knihy na Strahově, sign. D F IV 3, a podle k. Šamotulského. *Tonus I.*

Ant. Mno - zí spra - ve - dli - ví pro - ro - ci a krá - li Spa - si - te - le vi - dě - ti žá - da - li. — Moj - žíš, Sa - mu - el s Da - vi - dem,

I - sa - i - áš s Je - re - mi - á - šem spo - lu hla - sy tou - žeb - ný - mi vo - la - li: U - kaž tvář svou nej - draž - ší, pro - lom ne - be - sa,

The first system of music consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The vocal line begins with a series of eighth and sixteenth notes, while the piano accompaniment provides a harmonic foundation with chords and moving lines.

st - up do - lů, Me - si - á - ši! Ž. Ne - be - sa vy - pra - vu - jí čest a slá - vu Bo - ží — vši - chni mě - šta - né ne - be - ští

The second system continues the musical piece. The vocal line features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests. The piano accompaniment includes a prominent bass line with eighth notes and chords in the upper register.

Bo - hu pil - ně slou - ží, — k té - muž nás i ne - roz - u - mné stvo - ře - ní vy - bí - zí. Slá - va Ot - ci i Sy - nu i Du - chu

The third system of music shows the vocal line with a more active melodic line, including some sixteenth-note passages. The piano accompaniment continues with a steady harmonic support.

sva - té - mu, ja - kož by - la na po - čá - tku, bu - diž ny - ní i vždy - cky, až na vě - ky vě - kův. A - men.

The final system of music on the page. The vocal line concludes with a series of eighth notes. The piano accompaniment ends with a final chord and a few lingering notes in the bass line.

Kyrie.- Všichni věrní křesťané.

Při kyrie roratu nedělních: „Všichni věrní křesťané“; nápěv ve Franusově kancionále z r. 1505, list 260a, při „Singuli catholici“
Slova J. Táboorského, též v „Kancionále českém“ strany podobojí z r. 1559. *T. I.*

1. Všichni věr - ní kře - sta - né, dí - ky Bo - hu vzdej - me, chvá - ly pí - sně ra - dost - né spo - leč - ně mu pěj - mel

2. Ve dne, v noci v modlitbách
prosme Pána svého,
aby nás svou pomocí
chránil všeho zlého.

3. Matku jeho Marii
všichni v úctě mějme,
a co Pán jí zvěstoval,
sobě rozjímejme!

Graduale.- Bůh což věčný uložil.

Při próze rorátů nedělních: „Bůh věčný, což uložil“; nápěv při „Gaudeamus pariter“ ve Franusově kancionále z r. 1505, list 292b.

1. { Bůh což vě - ný u - lo - žil ve své ra - dě taj - né, } Po - slav své - ho an - dě - la,
{ v ča - se tom - to zje - vu - je Pan - ně po - že - hna - né. }

zvěst jí sne - be dá - vá: Z te - be svě - ta ná - ro - dům spá - sa vzej - de pra - vá.

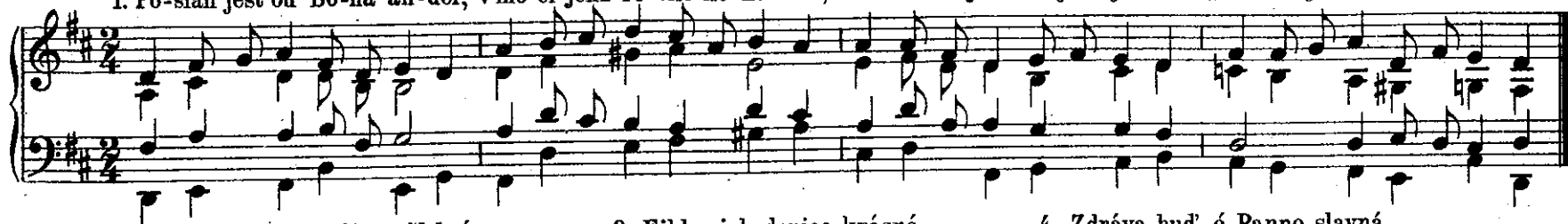
2. Pán, hle, Synu tvému dá vládu světa slavnou,
stolec krále Davida, říši jeho dávnou.
V domě Otce Jakuba králem bude mocným,
věčně bude kralovat synům israelským.

Evangelium.- Poslán jest od Boha anděl.

13

Při próze rorátů nedělních: „Poslán jest od Boha anděl“; nápěv při písni: „Dum iubar astris“ ve Fran-iso-vě kancionále z roku 1505, list 248a. Slova též v k. Samotulském A XIV.

1. Po-slán jest od Bo-ha an-děl, v mo-ci jenž ro-vné-ho ne-měl, Ga-bri-el jmé-no jest je-ho. „Sí-la“ je zván Bo-ha své-ho.

2. Radostně z ráje spěl brány
v příbytek Marie Panny,
nebesa písněmi zněla,
chválu a dík Bohu pěla.

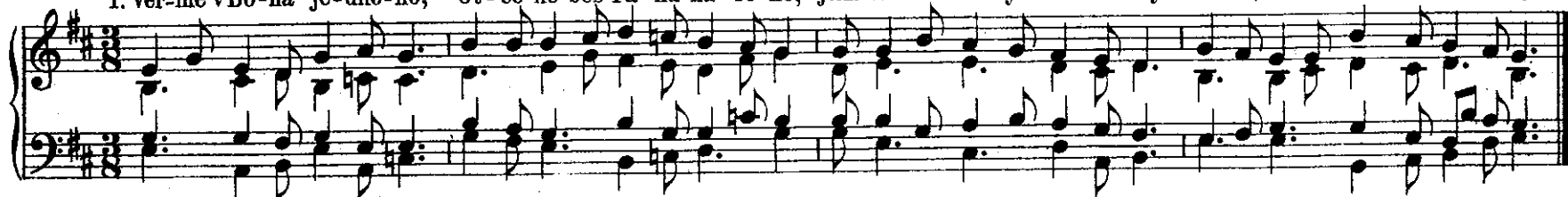
3. Ejhle, jak denice krásná
zářila tvář jeho jasná,
Marii uctivě zdravil,
předivně zvěsti jí pravil:

4. Zdráva buď, ó Panno slavná,
splněna touha je dávná,
Spasitel, král všeho nebe,
za matku dnes zvolil tebe.

Kredo.- Věřme v Boha jednoho.*)

„Otce všemohúcího“ Rorátní kniha, dopsaná r. 1595, v knihovně na Strahově v Praze, sign. D F IV 3, list 119a. Táž „nota zvláštní, velmi snadná“ při různých písniích rorátních. *T. I.*

1. Věř-me v Bo-ha je-dno-ho, Ot-ce ne-bes Pá-na na - še-ho, jenž stvo-řil mocným slo-vem svým ze-mi, ne-be stvorstvem ve-ške-rým.

2. V Syna jeho jednoho,
Jezu Krista, Pána našeho,
jenž skrze svoje vtělení
lidstvu všemu získal spasení.

3. V Ducha lásky jednoho,
dárce světla, Pána našeho,
jenž mluvil ústy proroků,
Otci, Synu roven od věků.

Obětování.- Panno blahoslavená.

Při kyrie rorátů nedělních: „Blahoslavená Panno“; nápěv z 15. stol. podle: „Elško milá, srdečná“ *T. II.*

Pan-no bla-ho-sla-ve-ná, hle, an-děl ne-se zvěst, mi-lost Pá-na ve-li-ká že to-bě dá-na jest.
Po-čneš vča-se slí-be-ném, jak to-bě pra-vil Pán, Sy-na Bo-ha na-še-ho, jenž kspá-se li-du dán.

*) Zpívá se při ranní mši sv., která jest obětována za věřící.

Sanktus.- Všemohoucí, žádoucí Bože.

Sanktus, původně latinské a chorální, dvouhlasně a mensurálně z rorátů nedělních podle rorátníku z Nového Hradce Králové z r. 1581, list 47a. Mensura přizpůsobena. *T. I.*

Vše - mo - hou - cí, žá - dou - cí Bo - že, Ot - če sva - tý, Sy - nu Bo - ží je - di - ný. Je - ží - ši

Musical notation for the first line of the Sanctus, featuring a two-staff system with treble and bass clefs, 3/4 time signature, and mensural notation.

Kri - ste, vždy - cky sva - tý, za - rmou - ce - ných U - tě - ši - te - li, ve - le - bný, sla - vný Du - še sva - tý!

Musical notation for the second line of the Sanctus, featuring a two-staff system with treble and bass clefs, 3/4 time signature, and mensural notation.

Pán jsi pá - nů, Ho - spo - din ne - be - ských zá - stu - pů, pl - na jsou ne - be i ze - mě slá - vy tvé pře - ve - le - bné.

Musical notation for the third line of the Sanctus, featuring a two-staff system with treble and bass clefs, 3/4 time signature, and mensural notation.

Po pozdvihování.- Požehnaný, velebný.

Pokračování předchozího sanktus. Mensura přizpůsobena. *T. I.*

Po - že - hna - ný, ve - leb - ný, Bo - že náš vtě - le - ný, z Pan - ny či - sté na - ro - ze - ný,

od Ot - ce k spá - se svě - tu da - ný! Vne - bes slá - vě, Pa - ne náš, s Ot - cem svým by - tu - ješ

a zde s ná - mi na ol - tá - ři pře - bý - vaš, Kri - ste po - že - hna - ný!

Agnus.- Anděl k Panně poslán jest.

Při próze rorátů nedělních: „Anděl k Panně Marii“; nápěv z 15. stol. při písni „Angelus ad virginem“ z latinského kancionálu Jistebnického v musejní knihovně pražské, sign. XII F 14, list 208b. Původně v tonině mixolydické v musejním rpk z r. 1473, sign. XII A 1, list 216b. Slova též v „Písničkách křesťanských“ tišt. v Lilči r. 1530.

1. An - děl k Par - ně po - slán jest, — u - cti - vě ji zdra - ví, vtě - le - ní jí

zvě - stu - je — Pá - na věč - né slá - vy. An - dě - lo - va po - sel - ství —

hlas jak Pan-na sly - ší, o — těch vě - cech po - di - vných u - va - žu - je v du - ši.

2. Vstoupí v tebe svatý Duch,
dí jí anděl s nebe,
Pán svou mocí zastíní,
Panno čistá, tebe.
Požehnaná nad všechny,
máš se matkou státi,
Synu tvému království
Bůh chce věčné dáti.

3. Protož, Kriste, Pane náš,
Synu Boží pravý,
spáso světa jediná,
dárce věčné slávy,
uslyš hlasy věrných svých,
zbav nás všeho zlého,
uved' duši kající
v říši Otce svého!

Přijímání.- Ty jsi, Kriste, Boží Syn.

Při aleluja rorátů nedělních: „Pane Ježíši Kriste.“ Slova br. Jana Augusty z kancionálu bratrského „Pisně duchovní evangelistské“ z r. 1581, str. 532.

1. Ty jsi, Kri - ste Bo - ží Syn, se - stou - pil jsi v ze - mě klín, te - be, dár - ce mi - lo - sti, s Ot - cem, Du - chem vše - chno ctí.

2. Zem i nebe tvůj je stan,
Slovo věčné ty jsi zván,
propast moře, světlo hvězd,
všechno tvoje dílo jest.

3. K věrným svým se přiznáváš
my jsme tvoji, ty jsi náš,
ve způsobách tajemných
uprostřed dlíš synů svých.

4. Budiž nám i nakloněn
v posledního soudu den,
v sídla přijmi blažená,
před lidmi kdo tebe zná!

5. Jezu Kriste tajemný,
Králi náš a Bože ctný,
veď nás v říši nebeskou,
dej nám zřítí slávu svou!

Závěr.- Z milosti tak hojně.

Při próze rorátů nedělních; nápěv při „Ave, hierarchia“ ze 14. stol.

1. Z mi - lo - sti tak hoj - né, ště - dře u - cá - za - né, li - dem dar - mo da - né,

Je - zu Kri - ste, Pa - ne, te - be vše - chno chvá - lí, ne - bes věč - ný krá - lí!

2. O náš Pane milý,
ty jsi dárcem síly,
v zármutku a kříži
pomoc tvá se blíží,
útočiště jisté
tys, ó Jezu Kriste!

3. Pro vtělení svoje
otevř lásky zdroje,
spravuj naše činy,
odpusť nám všem viny,
z bouřných světa vírů
veď nás v přístav míru!

4. Vyslyš naše hlasy,
Bože věčné spásy,
dej, ať v lásce stálé,
žijem ke tvé chvále,
tebe v úctě máme,
zákonů tvých dbáme!

5. V poslední pak chvíli,
až se den náš schýlí,
a my před tvým soudem,
státi, Kriste, budem,
milost rač nám dáti,
slávy věčné přátel!

Roráty v pondělí.

Introit. Chorál.

Ant. Pro - lom, Pa - ne, ne - be - sa a se - stup na ze - mi v ži - vot pře - či - sté Ma - ri - e Pan - ny!

The first system of musical notation consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The piano accompaniment uses a grand staff with treble and bass clefs. The music is in a 4/4 time signature and features a steady, rhythmic accompaniment with chords and moving lines.

Ot - co - vé sva - tí z no - ci tem - not bez pře - stá - ní tak vo - la - li. I my ži - vi na ze -

The second system of musical notation continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line maintains the same treble clef and key signature. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment, providing harmonic support for the vocal melody.

mi zde vo - lej - me: V srd - ce na - še se - stou - piž svou mi - lo - stí, vnás pře - bý - va - ti ra - čiž!

The third system of musical notation continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line maintains the same treble clef and key signature. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment, providing harmonic support for the vocal melody.

Ž. Ro - sa mi - lo - sti Bo - ží rač sstou - pi - ti s ne - be a nás, zem - ský lid,

The fourth system of musical notation continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line maintains the same treble clef and key signature. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment, providing harmonic support for the vocal melody.

k to - mu pří - hod - né u - či - ni - ti, — at' mů - žem bo - žská do - bro - di - ní vě - čně přij - mou - ti.

Slá - va Ot - ci i Sy - mu i Du - chu sva - té - mu, — ja - kož by - la na po -

čá - tku, bu - diž ny - ní i vždy - cky, — až na vě - ky — vě - kův. A - men.

Kyrie.— Vládce světa, Bože náš.

Při próze rorátů na pondělí: „Všichni tvoji volení“; jako „Ve jméno nejvyššího“; též ve čtvrtek při: „Radostná to zpívání“ *T. I.*

1. Vlád - ce svě - ta, Bo - že náš, jenž - to v ne - bi sí - dlo máš, v to - bě na - ši ot - co - vé do - šli bla - ha, spá - sy své.
2. Vy - slyš pro - sby dě - tí svých, od - pust' li - du své - mu hřích, dej nám srd - ce hor - li - vé, bychom ži - li k slá - vě tvé!

Graduale.- Ó Duše přesvatý.

Při kyrie rorátů na pondělí: „Utěšiteli slavný, Duše svatý.“ Jako „Čížičku ptáčku, zeleného peří.“
Nápěv podle „Ave genitrix“ ze Sedlčanského k., list 121a.

1. Ó Du - še pře - sva - tý, vše ti vzdá - vej čest, zem, tem - no pro - pa - stí, ne - be, svě - tlo
hvězd; — tys vlás - ce ta - jem - né lidst - vu vše - mu zvě - sto - val čas spá - sy bla - že - né.

2. Od tebe prorokům s nebe slib je dán:
Aj, přijde Mesiáš, světa všeho Pán;
den svitne v noci stín,
syny svoje uvede
zas v lásky Boží klín.

3. Útěcho blažená, sestup s nebe k nám,
tu v srdci pokorném zbuduj sobě chrám!
Veď duše k sobě výš,
světlem pravdy ukazuj
všem cestu v nebes říši!

Evangelium.- Anděl Páně na svět přišel.

Při kyrie na pondělí: „Gabriel je poslán k Panně.“ Nota zvláštní, též při „Jezu mater deica“ ve Franusově k. z r. 1505, list 254b.

1. An - děl Pá - ně na svět při - šel s ne - bes věč - né slá - vy do mě - sta Na - za - re - ta, Pan - nu tak - to zdra - ví.

2. Zdráva budiž nade všechny, Panno Bohu milá,
dobrota Nejvyššího tebe vyvolila.

3. Z Ducha počat nebes divem, Boží Syn se vtělí,
na věky panenství tvé svět ctít bude celý.

Obětování.- Věčný, velký Bože náš.

Při próze rorátů pondělních v rorátníku z Nového Hradce Králové z r. 1581: „Bože náš, jenž's před věky“; nápěv též při „Singuli catholici“ ve Franusově kancionále z r. 1505, list 260a. Slova též v k. Šamotulském k jiné melodii. *T. I.*

1. Vě - ný, vel - ký Bo - že náš, Pa - ne Je - zu Kri - ste, na vě - ky jenž pře - bý - váš, vslá - vě Ot - ce ji - sté.

2. Sestoupil jsi s nebe k nám
z lásky Otce svého,
abys hledal spásy sám
lidu zbloudilého.

3. Dej nám v tomto životě
v pravdě tvé vždy státi,
srdce chovat v čistotě,
hříchů všech se báti!

4. Nedopust' nám trpěti
věčné smrti strasti,
s tebou kaž nám bydleti
v nebešťanů vlasti!

Sanktus.- Svatý, věčně svatý Bůh.

Při kyrie rorátů pondělních: „Uslyš naše zpívání.“ Rytmus třídobý změněn ve dvoudobý. *T. I.*

1. Sva - tý, věč - ně sva - tý Bůh, chvá - lu je - mu vzdej - me, O - tec, Syn i sva - tý Duch,
2. Kri - ste, Pa - ne nej - vyš - ší, to - bě pí - seň slá - vy, Spa - si - te - li nej - draž - ší,

jenž v ne - bi by - tu - je, svě - tu vše - mu kra - lu - je, sva - tý je - mu pěj - me!
zní v kra - ji po - zem - ském, ve sbo - ru i an - děl - ském všech - no te - be zdra - ví.

Po pozdvihování.- Ó, co vedlo tebe.

Z kyrie rorátů na pondělí: „O co tebou hnulo.“ Jako „Zdráv bud; Jezu Kriste.“ Nápěv z 15. stol. při „Ave, gloriosa virgo“ ve Franusově k. z 1505, list 242b, při „Ave dei melos“ tamtéž, list 290b, při „Ave mitissima“ v Sedlčanském k., list 114b, při „Vítej Jezu Kriste“ br. Jana Augusty v k. Šamotulském A XVII. *T. I.*

1. Ó, co ve - dlo te - be, že jsi tak se sní - žil, Mi - lost tvo - je vlíd - ná, kte - rá
při - šel na svět sne - be, hříš - ným li - dem slou - žil?

po - mo - ci zná, ve - dla te - be na zem, spá - su při - ne - sla všem. Je - ží - ši Kri - stel

2. Ty jsi lidstvo hříšné věčné smrti zbavil,
v lásce přenesmírné hříchy světa shladil.
Tělo a krev pravou v pamět dal jsi nám svou,
s námi býti žádáš, chlebe nebeský náš,
Ježíši Kriste!

Agnus.- V této době svaté.

Při aleluja rorátů na pondělí: „Tito jsou dnové.“ Jako „O králi Matyášovi.“ Nápěv podobný v 15. stol. při „Vale imperatrix“, podle níž upraven rytmus. *T. III.*

1. V té - to do - bě sva - té tře - ba bdí - ti nám, v níž - to spá - sa vze - šla

svě - ta kon - či - nám, neb Syn Bo - ží při - šel s ne - be k li - dem sám.

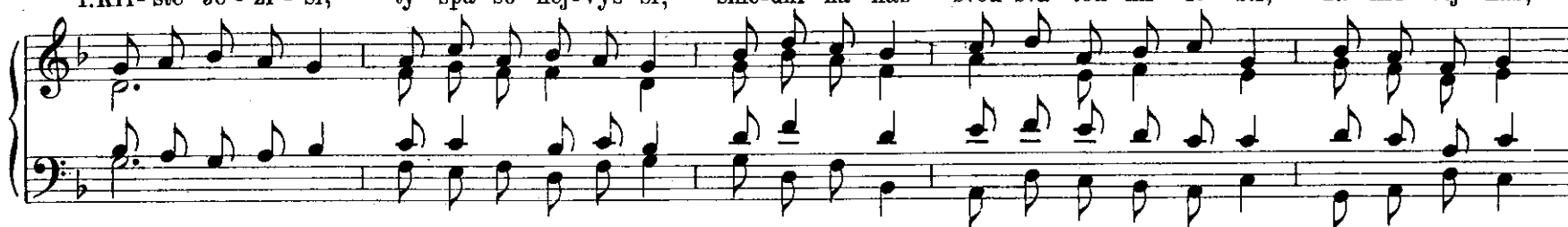
2. Ježíš Kristus, z rodu Davidova král,
přijde zas, by k soudu všechny lidi zval,
šťasten bude, kdo vždy v pravdě jeho stál.

3. Synu Panny čisté, Spasiteli náš,
kež i v soudu den nám milost svoji dáš,
ty jsi naše spása, světa Mesiáš!

Přijímání.- Kriste Ježíši.

V próze obrátů na pondělí chorální notou: „Ó Jezu Kriste, Synu Panny čisté.“ „Aula regia.“ Latině složil Mikuláš, biskup tábořský, přeložil br. Adam Šturm. Slova upravena podle k. Šamotulského R VIII. 7. II.

1. Kri - ste Je - ží - ši, ty spá - so nej - vyš - ší, shle - dni na nás svou sva - tou mi - lo - stí, za - hří - vej nás,

a - by tvé sla - vné jmé - no, v nás i v cír - kvi by - lo ctě - no, chvá - le - no a ve - le - be - no!

2. Již od věčnosti
tys u velebnosti
roven Otci,
s ním jeden v podstatě
Bůh, i v moci.
Od počátku bylo vše
učiněno skrze tebe,
slunce, hvězdy, zem i nebe.

3. Život pověčný,
sám v sobě bezpečný,
chováš vždycky;
jen tebou obrozen
život lidský.
Smrti zlé se nebojí,
kdo v tvé víře pevně stojí,
se světa jde ku pokoji.

4. Tvého příchodu
po světa obvodu
všecko čeká,
jen duch temna tebe
vždy se léká.
Požehnej nám, žádáme,
co tvým jménem počínáme,
dej, ať svatě dokonáme!

5. Opatruj nás sám,
vždyť Otcem sluješ nám,
na své děti
rač milostivě dnes
pohleděti!
Osvobod' nás od zlého
a též syna kajícího
přiveď do království svého!

Závěr.- Divná milost stala se.

Při kyrie rorátů pondělních: „Divná se milost stala.“ Nápěv z pol.15. stol.při: „Olim te virentibus“ ve Vyšehradském rkpe asi z r.1450, list 32a. Slova J. Táborského, též v Kancionále českém, tišt. r 1559 v Olomouci. T. I.

1. Di-vná mi-lost sta-la se, ple-sej zem-ská ří - še, při-šel svě-ta Spa-si-tel s ne-bes ja - sné vý - še.

2. Mnoho strasti vytrpěl
z vůle Otce svého,
aby lidstvo vykoupil
ode všeho zlého.

3. Jezu Kriste, žehnej nám,
chcem ti věrni býti,
uděl, bychom na věky
tebe mohli ctíti!

Roráty v úterý.

Introit. Chorál.

Ant. Vtě - le - ní Kri - sta Je - ží - še, Sy - na Bo - ží - ho, pa - ma - tuj ka - ždá du - še věr - ná —

a po - chval je - ho, Pá - na své - ho, na tě vel - mi la - ska - vé - ho, kte - rýž pro - to

rá - ěil s ne - be při - jí - ti, a - by po - jal tě k so - bě, kdež kra - lu - je vsvé ne - bes - ké slá - vě.

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some triplets. The lower staff is in bass clef and provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

Ž.Chvá - lu Bo - ží vy - pra - vuj - te v ne - bi an - dě - lo - vé, též dí - ky Bo - hu vzdávej - te vy, sva - tých za - stu - po - vé, —

The second system of music consists of two staves. The upper staff continues the melodic line from the first system. The lower staff continues the harmonic accompaniment, featuring a steady bass line and chordal support.

ple - sej - te Stvo - ři - te - li své - mu vši - chni ná - ro - do - vé! Slá - va Ot - ci i Sy - nu i Du - chu sva - té - mu,

The third system of music consists of two staves. The upper staff continues the melodic line. The lower staff continues the harmonic accompaniment, with a clear cadence at the end of the system.

ja - kož by - la na po - čá - tku, bu - diž ny - ní i vždy - cky, až na vě - ky vě - kův. A - men.

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff continues the melodic line, ending with a final cadence. The lower staff continues the harmonic accompaniment, also ending with a final cadence.

Kyrie.- Vyslyš naše modlitby.

Při kyrie rorátů úterních: „Uslyš modlitbu naši“ Jako „O bychom rozjímali“ Nápěv z pol. 15. stol. při: „Olim te virentibus“ ve Vyšehradském rkpe asi z r. 1450, list 32a. *T. I.*

1. Vy-slyš na - še mo-dlit - by, Bo - že věč - né spá - sy, at' se to - bě za - lí - bí pro - seb na - ŝich hla - sy!

2. Kriste, Pane nejvyšší, lásky věčné zdroji,
pomoc tvá žal utiší, rány duše zhojí.

3. Naplň duši láskou svou, sešli pomoc s nebe,
bychom s myslí nábožnou chválili vždy tebe!

Graduale.- Duše milý, přesvatý.

Při kyrie rorátů na úterý: „O milý Duše svatý.“ Jako „Otče náš, milý Pane“ ze 16. stol. a „Intuemur enixam virgunculam“ v graduálu musejní knihovny pražské z r. 1512, sign. XIII A 2, list 161a. *T. I.*

Du - še mi - lý, pře - sva - tý, rač da - rů svých nám přá - ti,
po - klad ne - bes bo - ha - tý svým věr - ným k spá - se

1.

2.

da - ti! U - děl da - rů mou - dro - sti,

ra - dy, sí - ly, zbož - no - sti, by - chom s mys - lí o - хот - nou tvou vů - li cti - li sva - tou.

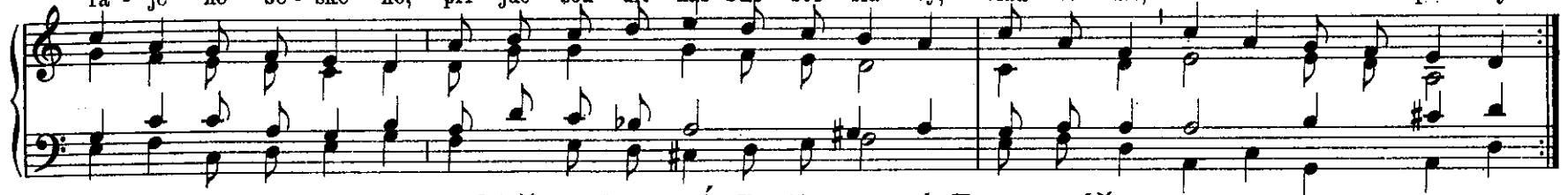
Evangelium.- Jazyk lidský Boha chval.

Při kyrie rorátů na úterý: „Jazyk lidský nemůže vypraviti toho:“ Těž při „Ave virgo nobilis“ ve Franusově k. z r. 1505, list 264a, při chorálním i mensurálním sanktus a patrem v 15. stol. Slova br. Jana Augusty, též v k. Šamotulském B I. T. I.

1. Ja - zyk lid - ský Bo - ha chval, vděč - ně vzpo - meň to - ho, jak On nám Sy - na své - ho sne - be dal,
2. Ži - vot za nás vo - bět dal z vůle Ot - ce své - ho, shla - dil hřích svě - ta vše - ho, ve - šel v říš

Je - zu Kri - sta etné - ho, a - by skr - ze kříž ob - myl vi - nu, ve - dl nás k Ot - ci z no - ci stí - nů.
rá - je ne - be - ské - ho; při - jde sou - dit nás sne - bes slá - vy, vlád - ce náš, Bůh a člo - věk pra - vý.

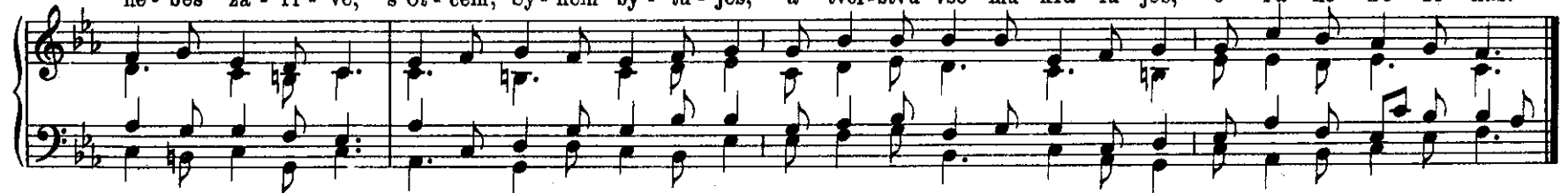
Obětování.- Ó Duše svatý, Pane náš.

Při kyrie rorátů úterých: „Rač nám své požehnání dáti:“ Jako v rorátní písni v neděli při kyrie „Radujme se všichni nyní:“ v jejíž poslední sloce jest akrostich (Jan) „Táborský;“ též při písni „Iam venit aetas“ z 15. stol. T. II.

1. Ó Du - še sva - tý, Pa - ne náš, jenž sla - bost na - ši do - bře znáš, rač shů - ry se - slat da - ry své, kde v slá - vě

ne - bes zá - ři - vé, s Ot - cem, Sy - nem by - tu - ješ, a tvor - stvu vše - mu kra - lu - ješ, ó Pa - ne Bo - že náš!

2. Ó Duše svatý, skloň s k nám
a činy naše spravuj sám,
uě duši cestu spásy znát
a v pravdě Páně věrně stát!
Přispěj nám svou pomocí,
ať spásy dojdem žádoucí,
ó božský vůdce náš!

3. Když světem vládne zmatku vír,
zas pravda tvá mu navrať mír,
a duši bludem zmatené
dar víry sešli blažené,
rozum světlem osvécuj
a zbožnost v srdci roznécuj,
ó učiteli náš!

4. Jas lásky tvé tak vznešené
dej sílu duši zemlené
a v žalu těš a posiluj,
a v boji světa s námi stůj,
raď uděl v úzkostech,
buď lékem srdci v strastech všech,
ó těšiteli náš!

5. Ó Pane, v chvíli poslední
ty s nebe mírně pohledni
a z temnot bídy pozemské
veď duši v kraje nebeské,
tam, kde v slávě Otec, Syn,
vždy s tebou jeden Hospodin,
jest Pán a soudce náš!

Sanktus.- Jezu náš, mocný světa králi.

Při kyrie rorátů úterních: „Ježíši, nejmocnější králi.“ Jako „Svatý Lukáš o tom píše.“ Těž při písni „Cuncti nunc assurgentes“ z 1. pol. 15. stol. s nápěvem ve Franusově k. z r. 1505, list 248a. *T. I.*

1. Je - zu náš, moc - ný svě - ta krá - li, slá - va tvá zní svě - ta dá - lí, to - bě vše - chno
2. Se - stup k nám v té - to sva - té chví - li, srd - ci dej dar ne - bes sí - ly, by - chom te - be

Musical score for the first system, featuring a piano accompaniment with treble and bass staves. The melody is written in a single staff above the piano accompaniment. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The music is in a homophonic style with a steady rhythm.

pro - zpě - vu - je, jmé - no tvo - je zve - - le - bu - je, Bo - že náš, pl - ný cti a chvá - ly!
vrou - cně cti - li, s ne - be - šta - ny ve - - le - bi - li, Je - zu náš, Spa - si - te - li mi - lý!

Musical score for the second system, continuing the piano accompaniment and melody from the first system. It includes a repeat sign at the end of the system.

Po pozdvihování.- Pán nebeský, král andělský.

„Pán nebeský.“ Přj próze rorátů úterních zvláštní nota Jana Táborského. Slova tištěna jsou v k. Miřinského z r. 1522 o 13 slokách.

1. Pán ne-be-ský, král an-děl-ský svět spasit žá - dal
z mi-lo-sti své do-bro-ti - vé svý-so-sti nám dal vtě-le-né-ho Sy-na, an-děl-ské-ho Pá-na; bu-diž je-mu chvá-la!

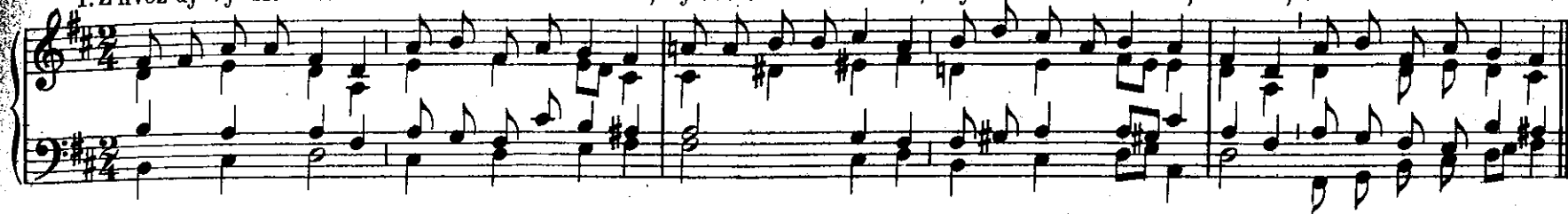
Musical score for the first system of the second piece, featuring a piano accompaniment with treble and bass staves. The melody is written in a single staff above the piano accompaniment. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 3/8. The music is in a homophonic style with a steady rhythm.

2. Po mnoho let čekal ho svět, na zem než přišel,
v příjemný čas prosebný hlas Bůh v nebi slyšel.
Za tu velkou milost,
všeho světa radost,
budiž jemu chvála!

Agnus.- Z hvězdy vyšlo slunce.

Při aleluja rorátů úterních: „Z hvězdy vyšlo slunce.“ Jako „Již mi pan Zdeněk z Konopiště jede.“ Nápěv při „Auroram lucis“ v rkpe musejní knihovny pražské, sign. XIII A 2 z r. 1512, list 148a. Česká píseň samostatně o 14 slokách v rkpe univ. knihovny pražské, sign. XVII B 7, list 39a. *T. III.*

1. Z hvězdy vyšlo slunce v nebes divné změně, Syn dán čistě dívce, vyvolené ženě, tobě, Matko Páně svatá!

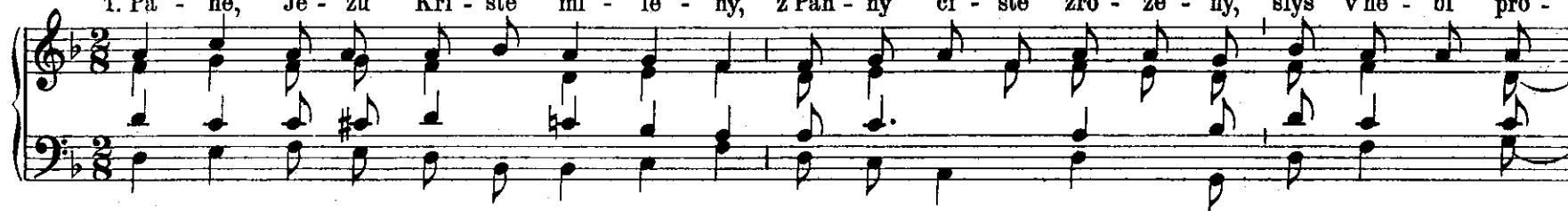
2. Otec Syna poslal
v zaslíbeném čase,
v služebnost ho poddal
k lidu svého spáse,
tebe, Pane Jezu Kriste!

3. Co nám vina vzala,
navrátila Panna,
když nám Syna dala,
Jezu Krista Pána,
v ráji zaslíbená žena.

Přijímání.- Pane, Jezu Kriste mileny.

Při kyrie rorátů na úterý z rorátníku v Novém Hradci Králové z r. 1581, list 80b. „Milý Pane náš, Jezu Kriste.“ Jako „Hej, hej, nejezd' Marku, utoneš“ nebo „Vzdejmež chválu, děkování.“ Těž při „Minula noční hodina.“ *T. I.*

1. Pa - ne, Je - zu Kri - ste mi - le - ný, z Pan - ny či - sté zro - ze - ný, slyš v ne - bi pro -

sby sy - nů svých, o - tevř lá - sky pra - me - ny a od - pust li - du své - mu hřích!

2. Přijď k nám, Kriste, Bože tajemný,
k spáse naší vtělený,
a naplň srdce láskou svou,
ve svůj stánek vznešený
změň duši naši blaženou!

3. Cesty naše řid' a spravuj sám,
veď nás k nebes výšinám,
kde spolu s Otcem sídlo máš,
zahynouti nedej nám,
ó Jezu Kriste, Pane náš!

Závěr.- V Pánu svém se radujme.

Při kyrie rorátů úterních: „Veseliž se již nyní.“ Jako „Cedit hiems eminus“ z poč. 15. stol. Nota zvláštní, smíchaná, neobyčejná. Píseň celou v Šamotulském k., list 207b upravil br. Lukáš bakalář o přijímání padlých, po přijaté milosti zase se navracejících k Bohu. *T. I.*

1. V Pá - nu svém se ra - duj - me, Kri - stu vrou - cně dě - kuj - me, slav - me pí - sní ra - dostnou vždy lás - ku je - ho ta - jemnou!
2. Pán se vo - bět li - du dal, hří - chy svě - ta vše - ho sňal, z lá - sky je - ho pl - no - sti nám hoj - ně ply - ne mi - lo - stí.

Roráty ve středu.

Introit. Chorál.

Ant. Pro - rok e - van - ge - li - cký I - sa - i - áš pro - ro - ko - val i to - ho žá - dal si, řka:—

Ro - su vy - dej, ne - be, shů - ry, spra - ve - dl - nost, o - bla - ko - vé de - ště - te! O - tevř svo - je

srd - ce, li - de po - zem - ský, by - ste hod - ni spra - ve - dl - nost při - ja - li a spa - se - ní nám vze - šlé.

Ž. Bůh rá - čil Cy - ra k vy - kou - pe - ní svým po - sla - ti, — a - by mo - hl do - bře Cy - rus Kri - sta před - o - bra - zo - va - ti, —

jenž rá - čil nás věč - né - ho vě - ze - ní u - cho - va - ti. Slá - va Ot - ci i Sy - nu i Du - chu sva - té - mu,

ja - kož by - la na po - čá - tku, bu - diž ny - ní i vždy - cky, — až na vě - ky — vě - kův. A - men.

Kyrie.- Zdráv buď, Pane Jezu Kriste.

Tropus třídobý v aleluja rorátů na středu: „Zdráv buď, Pane Jezu Kriste.“ Nápěv k samostatné písni rorátní přejat z tropu: „O Maria caeli via“ středověké chorální hymny mrskačů: „Alleluja, ave, benedicta Maria.“ Tropus, původně chorální, byl uveden v takt buď dvojdobý (graduál Slavětinský, str. 534) nebo v třídobý (Vyšebrodský rkp. č. 42 z r. 1410, list 89b), který přešel i do rorátů. Zde užito rytmu dvoudobého. *T. XI.*

1. Zdráv buď, Pa - ne Je - zu Kri - ste, Sy - nu Bo - ha Ot - ce je - di - ný,
2. Ty jsi svě - tlo, pra - vda, ži - vot, ty jsi ce - sta spá - sy bez - peč - ná,

jenž jsi vtě - le na zem při - šel, a - bys shla - dil svě - ta vše - ho vi - ny.
dej, at te - be vdě - čně ctí - me, Je - zu Kri - ste, lá - sko na - še vě - čna!

Graduale.- Podivme se pokoře.

Při kyrie rorátů na středu: „Podivme se pokoře.“ Nota zvláštní, pěkná Jana Táborského; táž při písni z 15. stol.: „Illustratam venustatem“ v Sedlčanském kancionále, list 126b. Rytmus třídobý v prvním díle písni nahrazen dvoudobým. *T. I.*

Po - div - me se po - ko - ře, Sy - na Pan - ny či - sté,
s ne - bes na zem se - stou - pil k spá - se svě - ta ji - sté. } Zvo - lil pro - stin - kou

bet - lem - skou chyš, při - jal chu - do - bu po zem - skou, strast a bo - lest - ný kříž.

2. Za tu milost velikou vše at' Boha chválí,
zazvuč píseň radostná širou světa dále:
Noci hluboké pomínul stín,
přišel Mesiáš slíbený,
Otce jediný Syn.

Evangelium.- Ejhle, spásy slunce jasné.

Při próze rorátů na středu: „Jasně slunce, jenž nehasne.“ Nota pěkná, zvláštní, složení br. Jana Táborského ve Vyšehradském rkpe asi z r. 1450, list 30b při „Consolator, gubernator;“ též při: „Jakož jest Bůh krále toho: „Přišel jest k nám obr silný“ br. Jana Augusty v Šamotulském k. A XX. T. I.

1. Ej - hle, spá - sy slun - ce jas - né vchá - zí ze - mi šťast - né,
2. Zdrá - va bu - díž, po - že - hna - ná, na - de všech - ny sla - vná,

an - děl Bo - ží Pan - ně ne - se zvěst, od Bo - ha že vy - vo - le - na jest.
z te - be vzej - de spá - sy na - sí květ, je - hož če - cá v tou - ze vše - chen svět.

Obětování. – Aj, ja dívka.

Při próze rorátů na středu: „Aj, já dívka Pána velikého.“ Nápěv při: „Cuncti nunc assurgentes“
v k. Franusově z r. 1505, list 248a. *T. I.*

1. Aj, já dív - ka Pá - na ve - li - ké - ho, staň ze vů - le Bo - ha vše - moc - né - ho,
2. Na svět při - šlo věč - né Slo - vo Ot - ce, li - dem vze - šlo zhvě - zdy jas - né slun - ce,

Musical notation for the first system, featuring a treble and bass clef with a 3/8 time signature. The melody is written in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The key signature has one sharp (F#).

1. bu - du ma - tkou Pá - na své - ho, Me - si - á - še slí - be - né - ho, jenž je spá - sou lid - stva ve - ške - ré - ho.
2. ve květ rů - že vy - pu - če - la, po - dle slo - va arch - an - dě - la, Pan - na či - stá Kri - sta svě - tu da - la.

Musical notation for the second system, continuing the melody and accompaniment from the first system. It includes a repeat sign at the end of the system.

Sanktus. – Chvála Bohu našemu.

Při próze rorátů ve středu: „Chvála Bohu mocnému.“ Nápěv častý v rorátech. *T. I.*

1. Chvá - la Bo - hu na - še - mu, jenž dal Sy - na své - ho, sva - tý, sva - tý, zpí - vej - me, slav - me jmé - no je - hol
2. Kri - ste, u - děl mi - lo - sti, by - chom zbo - žně ži - li, te - be spo - lu san - dě - ly v ne - bi vě - čně cti - li.

Musical notation for the first system of the Sanctus, featuring a treble and bass clef with a common time signature (C). The melody is written in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef.

Po pozdvihování. — Jakož svatí proroci.

Při aleluja rorátů na středů: „Jakož o tom proroci.“ Napěv častý v rorátech.

1. Ja - kož sva - tí pro - ro - ci za dnů do - by dá - vné to - ho svět se do - če - kal
(li - du vše - mu hlá - sa - li při - ští Kri - sta sla - vné:

v ten - to ra - dost - ný čas, Sy - na své - ho O - tec dal, a - by vy - kou - pil nás.

2. Jehož sbory andělů v ráji věčně chválí,
mezi námi vyvolil stánek sobě stálý.
Roven Otci od věků, přijal bolestný kříž,
nebe vrátil člověku, ráje blaženou říš.

Přijímání. — Kristus, slávy věčné král.

Při próze v rorátech na středů: „Kristus svou božskou mocí.“ Nota zvláštní, velmi snadná, k níž se zpívaly různé lat. písně v 15. stol., jako „Vale Jacob stellula, Patrem omnipotentem.“

1. Kri - stus, slá - vy vě - čné král, při - jal na - še tě - lo smr - tel - né, a - by se - be vo - bět dal, nám pak vrá - til ne - be ztra - ce - né.
2. S Ot - cem vří - ši nadhvězd - né, tvor - stvu vše - mu sla - vně kra - lu - je, v svá - to - sti zde ta - jem - né me - zi ná - mi skry - tě by - tu - je.

Agnus. – Jezu, spáso světa veškerého.

Při kyrie rorátů na středě: „Ukrotils hněv Boha“; nápěv též při písni „Benedictum fructum“
v Sedlčanském kancionále, list 115b. *T. I.*

1. { Je - zu, spá - so svě - ta veš - ke - ré - ho, shlédni snebes vý - še k prosbě li - du své - ho a rač věr - né svo - je zba - vi - ti zlé - ho!
(U - ved' du - ši v rá - je ja - sné brá - ny, Pa - ne Je - zu Kriste, Sy - nu či - sté Pan - ny, vzác - ný chle - be spá - sy, s ne - be nám da - ný!

Závěr. – Vzdejme díky.

Při próze rorátů na středě: „Bůh Otec z své milosti“ Jako „Elško milá, srdečná“ z 15. stol. *T. II.*

1. Vzdej - me dí - ky, chvá - lu, čest, že Bůh se smi - lo - val, sne - be zprá - vu ra - dost - nou dnes svě - tu vše - mu dal.

2. Anděl Boží Gabriel zvěst Panně oznámil,
že již přijde Spasitel, jenž světu slíben byl.

3. V písni chvály na věky buď Pán náš veleben,
z jehož velké milosti nám vzešel spásy den.

Roráty ve čtvrtek.

Introit. Chorál.

Ant. Ro - su dej - te, ne - be - sa, jež dřív jste by - la mě - dě - ná, ja - ko ze - mě že - le - zná, —

když - tě na - še hří - chy od - dě - li - ly du - ši na - ši od Bo - ha; hle, Bůh rá - čil na svět mi - le

The first system of music consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The vocal line begins with a series of eighth notes, followed by a half note, and then continues with a melodic line. The piano accompaniment provides a harmonic foundation with chords and moving lines in both hands.

shléd - nou - ti, když Syn je - ho pro na - še spa - se - ní rá - čil na svět při - jí - ti.

The second system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line features a mix of eighth and quarter notes, with some rests. The piano accompaniment includes chords and a steady rhythmic pattern.

ž. Přij - miž ro - su ne - be - skou, ó Pan - no Ma - ri - a, — a - bys Du - chem sva - tým

The third system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a more melodic and flowing character, with some longer notes. The piano accompaniment supports the vocal line with harmonic accompaniment.

po - ča - la nám Ho - spo - di - na, — všech li - dí je - din - ké - ho Spa - si - te - le, Je - zu Kri - sta Pá - na.

The fourth system of music concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line ends with a final melodic phrase, and the piano accompaniment provides a concluding harmonic structure.

Slá - va Ot - ci i Sy - nu i Du - chu sva - té - mu, — ja - kož by - la na po - čát - ku,
 bu - diž ny - ní i vždy - cky, — až na vě - ky vě - kův. A - men.

Kyrie. – Věrný křesťan Pánu pěj.

V introitu rorátů na čtvrtek: „Radostná ta zpívání“; též při „Radujme se společně“ v próze na pátek. *T. I.*

1. Věr - ný křesťan Pá - nu pěj, v pís - ni čest a chvá - lu vzdej, v tomto ča - se posvát - ném ple - sej Bo - hu v srd - ci svém!

2. Ejhle, blízko jest již Pán,
 jenž byl Otcem světu dán,
 aby nesl lidem všem
 spásu v čase slíbeném.

3. Chválen budiž jeden Bůh,
 Otec, Syn a spolu Duch,
 plesej všechno stvoření,
 k nebi zpěv ať díky zní!

Graduale. – Aj, těžkost věčně neblahou.

Při kyrie rorátů na čtvrtek: „Těžkost věčnou“; nápěv při „Ad honorem et decorem“ v graduálu musejní knihovny pražské, sign. XIII A 2 z r. 1512, list 146b. *T. III.*

1. Aj, těž - kost věč - ně ne - bla - hou po - tom - kům svým pra - o - tec A - dam způ - so - bil
2. Hle, z rá - je sí - del bla - že - ných o - pu - štěn šel, vý - či - tek bři - mě vsrd - ci svém

1. či - nem svým zlým, slo - vem když lstným od du - cha zlé - ho sve - den byl.
2. bez kon - ce měl; bo - lest a žel ne - sl si z rá - je vbi - dy zem.

Evangelium. – Aj, šťastná byla chvíle.

Při próze rorátů na čtvrtek: „Šťastná to byla chvíle“; též při „Depromemus laudes deo creatori“ v rkpě univ. knih. v Praze, sign. VI C 20a, list 39b.

1. { Aj, šťastná by-la chví-le, vra-dost změnil se žal, že v nedalekém ča-se při-jde kná-ro-da spá-se Kri-stus, slí-be-ný král.
(když Bůhsám Panně mi-lé zprá-vu an-dělskou dal,

2. Nuž, vzdejme díky Pánu, spásy nastal nám čas,
v říš nadehvězdnych stanů chvály zaplesej hlas;
neb světu z Panny čisté přijde Spasitel jistě,
aby vykoupil nás.

Obětování. – Bůh Syna svého.

Při kyrie rorátů na čtvrtek: „Snažme se k tomu“; též v úterý: „Z hvězdy vyšlo slunce“ *T. IV.*

1. Bůh Sy-na své-ho po-slal je-di-né - ho s ne-be-ské vý - še do po-zemské ří - še, své-mu li-du ne-hod-né - mu.
2. Za na-še hři-chy Vy-ku-pi-tel ti - chý vo-bět dal se - be, a-by li-dem ne - be vrá-til, kte-ré A-dam ztra-til.

Musical score for the first part of the Kyrie. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music is in G major and 2/4 time. The vocal line begins with a treble clef and the piano accompaniment with a bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Sanktus. – Králi nebes výstí.

V próze rorátů na čtvrtek: „Králi vši šlechetnosti“; též při „Factor cæli et terræ“ v Sedlčanském k., list 119a.

- 1 Krá - li ne-bes vý - so - stí, ště - drý dár-ce mi - lo - stí, — od-vrať mo - cí svou du-cha zlé - ho

Musical score for the first part of the Sanctus. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The music is in G major and 3/8 time. The vocal line begins with a treble clef and the piano accompaniment with a bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

- vnuk - na - tí — ka-ždou žá-dost zlou! Dej, ať vši-chni svroucno-stí te - be, Bo-ha své - ho, ctí!

Musical score for the second part of the Sanctus. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The music is in G major and 3/8 time. The vocal line begins with a treble clef and the piano accompaniment with a bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

2. Jezu Kriste mileny, Boží Synu vtělený, Spasiteli náš,
který v nebi s Otcem svým trůn své slávy máš,
rač nás rukou milostnou vésti šťastně v říši svou!

3. Bůh náš, Otec vznešený, jeho Syn i mileny, spolu svatý Duch,
ve Trojici jediný, nerozdílný Bůh,
svatý, svatý, svatý Pán věčně budiž uctíván!

Po pozdvihování. – Což byl Adam ztratil.

Při kyrie na čtvrtek: „Což byl Adam ztratil skrz jabka jedení? Jako „O králi Matyášovi?“
Podobně „Zdravas císařovno“ v lat. k. Jistebnickém, list 219a. *T. III.*

1. Což byl A - dam ztra - til kdys vrá - ji hří - chem svým, Je - zíš Kri - stus vrá - til

zas dě - tem E - vi - ným, z Pan - ny či - sté zro - zen byv di - vem ta - jem - ným.

2. S nebe dolů sstoupil a nesl světa kříž,
trpěl mnohé hany a smrti strast a tíž,
vyšel z hrobu slavně, tak zkazil smrti říš.

3. Nyní v nebes slávě, hle, s Otcem přebýváš,
nade všemi tvory trůn moci věčné máš,
Jezu Kriste, králi, ó Mesiáši náš!

Agnus. – Aj, vykvet' nám prut Arona.

Při kyrie rorátů na čtvrtek: „Vykvetla hůl Aronova“ Jako „Aron virga floruit“ a „Virgo felix et serena“
ve Franusově kancionále z r. 1505, list 294b a 263b. *T. IV.*

1. Aj, vy - kvet' nám prut A - ro - na, když svě - tu zro - du Ju - do - va byl kspá - se Kri - stus dán.

2. Duch zlý je slavně přemožen,
a světu zvešel spásy den,
zpěv zní dnes z rajských bran.

3. Ó Kriste, z Panny zrozený,
jenž mír všem dáváš blažený,
tys slávy věčné Pán!

Přijímání.— V čem je základ věčné spásy.

Při kyrie rorátů na čtvrtek: „V čemž spasení založeno“, též při „Imperatrix gloriosa plena laudum titulis“ ve Vyšehradském rkpe asi z r. 1450, list 48b. *Z. I.*

1. V čem je zá-klad věč-né spá - sy, zje-vil li-dem Kri - stus Pán,
pro-tož plň vždy je - ho zá - kon kterýž s ne-be nám byl dán, a - by to - bě Kri-stus chvá-lu jed-nou vzdal,

že jsi na své skut - ky pil - ně po - zor dá - - val, v je - ho pra - vdě věr - ně stál.

2. Člověk toužil cestu znáti, jež by vedla k Bohu blíž,
ale jenom pravda Páně vede duši v ráje říš.
Proto snaž se každý, abys Krista znal,
vůli jeho plnil, úctu jemu vzdával
a všech skutků zlých se bál.

3. Kristus základ naší spásy, cesta k Otci bezpečná,
život náš a světlo naše, radost, touha jediná.
Kéž i srdce naše jemu věrna jsou,
by je v této době ve svatyni vzácnou
přítomností změnil svou.

Závěr.— Velebí má duše.

Při aleleluja rorátů ve čtvrtek. Slova jsou výkladem chvalozpěvu mariánského „Magnificat“.

1. Ve - le - bí má du - še v ple - su a ra - do - sti Pá - na věč - né spá - sy,

jenž - to dnes vý - so - sti shlé - dl ke své dív - ce po - kor - né - ho srd - ce, vlas - ce a mi - lo - sti.

2. Aj, již od té chvíle zástupy národů
v neustálé chvále po světa obvodu
slaviti mne budou, dívku Páně chudou,
v radostném závodu.

3. Veliké mi věci Hospodin učinil,
Pán můj nejvyšší svatý ve mně si zalíbil.
Duši bohabojné dary nebes hojně
od věků připravil.

4. Ramenem své moci pyšné On rozptýlil,
sesadil i mocné, snižené povýšil.
Nasycuje lačné, bohatce však prázdné
od sebe propustil.

5. V lásce své se ujal národa svatého,
pamětliv jsa slibu praotcům daného,
z Judova že rodu přijde spása lidu
od Boha věčného.

Roráty v pátek.

Introit. Chorál.

Ant. Pa - tri - ar - cho - vé sva - tí, A - bra - ham i ji - ní mu - ži po - bož - ní, Bo - hu mi - lí, ctnost - mi do - brý - mi,

pří - klad - ný - mi ve svém ži - vo - tě se skvě - li; po své smr - ti vši - chni do tem - no - stí šli,

v tem - no - stech pak vo - la - li a svě - tlo spá - sy u - zřít žá - da - li.

The first system of music consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is composed of eighth and quarter notes, with some rests. The piano accompaniment features a bass line with eighth and quarter notes, and a treble line with chords and single notes.

Ž. Když po_ stvo-ře-ní svě-ta mno-ho let pře-šlo, — teh - dy_ to dra-hé svě-tlo ot-cům v tem-nostech zkve - tlo_

The second system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line features a treble clef and a key signature of one flat. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some rests. The piano accompaniment features a bass line with eighth and quarter notes, and a treble line with chords and single notes.

a skr-ze ži-vot či-sté Pan-ny Ma-ri-e na svět jest vze - šlo. Slá-va Ot-ci i Sy-nu i Du - chu sva-té - ěmu,

The third system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line features a treble clef and a key signature of one flat. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some rests. The piano accompaniment features a bass line with eighth and quarter notes, and a treble line with chords and single notes.

ja - kož by-la na po-čá-tku, bu-diž ny - ní i vždy - cky, — až na vě - ky vě - kův. A - men.

The fourth system of music concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line features a treble clef and a key signature of one flat. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some rests. The piano accompaniment features a bass line with eighth and quarter notes, and a treble line with chords and single notes.

Kyrie.— Všichni praví milovníci Boží.

Při introitu rorátů na pátek: „Všichni praví Boží milovníci“; též při „Stabat mater“ jako „Náš milý Bože, taťičku s nebe“ *T. II.*

1. Všichni pra-ví mi-lo-vní-ci Bo-ží Bo-hu své-mu vka-jíc-no-sti slou-ží vad-ven-tu mi-lo-sti-vý čas.

2. Spolu slaví v upomínce vděčné
příchod Krista, který v lásce věčné
žádal si vykoupiti nás.

3. K němu zdávna prorokové lkali,
spásu světa viděti si přáli,
k Pánu zněl touhy jejich hlas.

4. Nebes vládce slyšel jejich hlasy,
poslal na svět Slovo věčné spásy
s výsosti v zaslíbený čas.

Graduale.— Otče, slyš synů svých.

Při kyrie na pátek v rorátníku královéhradeckém z. r. 1581, list 173b: „Otče nebeský pro zásluhy syna“ Též při rorátních písních: „Utěšiteli slavný“, „Maria Panno“; při „Ave, genitrix“ v Sedlčanském k., list 171a.

1. Ot - če, slyš sy - nů svých hla - sy pro - seb - né pro mu - ky Kri - sto - vy, rá - ny je - ho
2. A - men pěj ra - dost - ně, všech-no stvo - ře - ní, Bůh Sy - na po - slal nám, by - chom do - šli

bo-lest-né dej du - ši mi - lost svou,
spa-se-ní, buď Ot - ci, Sy - nu čest,

za niž se - be Spa - si - tel dal vo - bět kr - va - vou.
spo - lu Du - chu sva - té - mu, jenž vždy jim ro - ven jest.

Evangelium.— Veliká je dobrota.

Při kyrie rorátů na pátek: „Ó dobroto veliká“ Jako „Umučení našeho Pána milostného“ 7. II.

1. Ve - li - ká je do - bro - ta la - ska - vé - ho Ot - ce, kte - rý vrá - ji li - dem byl mi - lo - srd - ný soud - ce;
2. Zá - ko - na když ne - dba - li, při - ká - zá - ní je - ho, ve smrt věč - nou u - pa - dli, pod moc du - cha zlé - ho

vi - da je - jich lí - tost, žal, slo - vem lá - sky vlíd - ným spá - sy den jim zvě - sto - val, za - hy - nou - ti ne - dal svým věr - ným.
A - le Ůn je po - tě - šil v bí - dě je - jich těž - ké, spá - su po - slat za - slí - bil li - dem hříšným vlás - ce své vel - ké.

Obětování.— Pějme píseň radostnou.

Při aleluja rorátů na pátek: „Sladkou píseň radostnou“; též v Šamotulském k. S I při písni: „Probud' se v mysli věrný“

1. Pěj - me pí - seň ra - dos - tnou vtu - to do - bu mi - lost - nou, vzdej - me dík Kri - stu, Pá - nu své - mu!

2. Kristus, slávy věčné král,
pro nás snášel bídu, žal,
vzdejme dík Kristu, Pánu svému!

3. Vydal tělo, duši svou
na smrt kříže bolestnou,
vzdejme dík Kristu, Pánu svému!

Sanktus. – Kristus syny zvolené.

Při introitu rorátů na pátek: „Kristus své vyvolené“ Těž při „Olim te virentibus“ v mus. graduálu z r. 1512, sign. XIII A 2, list 166b. *T. I.*

1. Kri-stus sy-ny zvo-le-né z hří-chu vše-ho ob-myl kr-ví svo-jí pře-dra-hou, kte-rou za nás vy-lil.

2. Svatý, svatý, zpívejme, Pánu světa všeho,
prosme, ať nás dovede do království svého.

3. Bychom v jeho království účastenství měli,
s anděly a svatými chválu jemu pěli.

Po pozdvihování. – Duše naše Boha chval.

Při próze na pátek: „Radujme se společně“ Jako „Pane Bože, dejž poznati“ Slova též v bratrském k. z r. 1501 a v Šamotulském k. O XVIII („Radujme se vždy společně“) br. Matěje Kunvaldského. *T. I.*

1. Du-še na-še Bo-ha chval, sla-ven buď vždy ne-bes moený král, Tvůrce svě-ta, O-tec Bůh, je-ho Syn i pře-sva-tý Duch!
2. Kte-rýž v ten-to sva-tý čas rá-čil o-pět o-bla-ži-ti nás, všechny k sobě v lá-sce zve, svě-tu ne-se spa-se-ní své.

Agnus. – Ty jsi dárce nebes síly.

Při kyrie na pátek: „Kriste, tys naše lékařství“ Nota pěkná Jana Táborského. Těž při rorátních písních na středu: „Jakož jest Bůh krále“, „Jasně slunce“, při „In hac die decantemus“ *T. I.*

1. Ty jsi dár-ce ne-bes sí-ly, lé-kař du-še mi-lý, to-bě chvá-lu ne-bes zpí-vá říš, Bo-že skry-tý, jenž tu s ná-mi dlíš!
2. Odpusť li-du své-mu hříchy, Je-zu Kri-ste ti-chý, v du-ši při-prav so-bě či-stý chrám, světlem lá-sky na-plň du-ši nám!

Přijímání. – Bože věčný, Duše svatý.

Při kyrie rorátů na pátek: „Milý Pane, Duše svatý!“ Jako „Svatý Lukáš o tom píše!“

1. Bo - že věč - ný, Du - še sva - tý, v da - rech hoj - ný, pře - bo - ha - tý,

Ot - ci, Sy - nu ro - ven mo - cí, při - spěj nám svou po - mo - cí!

2. Byl jsi s námi v bídě, zmatku,
těšil, sílil od počátku,
k sobě lidstvo vlídně volal,
spásu jemu sliboval.

3. Počat z tebe, zrozen z Panny,
Ježíš Kristus požehnaný,
jenž nám pokrm s nebe dává
a zde skrytě zůstává.

Závěr. – Poděkujmež nebeskému Otci.

Při aleluja na pátek. Těž při písni arcibiskupa z Jenšteina „Mittitur archangelus“ o Zvěstování Panny Marie ze 14 stol. T. II.

1. Po - dě - kuj - mež ne - be - ské - mu Ot - ci, Sy - nu je - ho, jenž mu ro - ven mo - cí,

spo - lu s ním i Du - chu stej - né slá - - vy, troj - je - di - ný chvá - len Bůh buď pra - - vý!

2. Kristus chtěje smýti světa hrichy,
nésti tresty lidské zloby, pýchy,
rovným nám se podle těla stává,
sebe sama v obět Otci dává.

3. Jezu, slyš nás v této svaté chvíli,
milost tvá ať duši naši sílí,
žehnej nám a sešli pokoj stálý,
v nebi dej, ať duch náš tebe chválí!

Roráty v sobotu.

Introit. Chorál.

Ant. Ro - su dej - te, ne - be - sa, a tou svaž sr - dce lid - ská, ó věč - ná mou - dro - sti bož - ská; — u - slyš ú - pě - ní,

zde na ze - mi, te - bež vzý - vá vše stvo - ře - ní! Pa - ne Bo - že, u - čiň sná - mi mi - lost svou,

sprost' nás ža - lu, trá - pe - ní, u - děl du - ši spa - se - ní pro ta - jem - né své pře - sva - té vtě - le - ní!

The first system of music consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The piano accompaniment uses a grand staff with treble and bass clefs. The music is in a 4/4 time signature and features a steady, rhythmic accompaniment with chords and moving lines in both hands.

Ž. Přij - miž ro - su ne - be - skou, ó ží - zni - vá ze - mě, — srd - ce zkrou - še - ná

The second system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line maintains the same treble clef and key signature. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment, providing harmonic support for the vocal melody.

přij - mě - tež mi - lost Spa - si - te - le své - ho! Slá - va Ot - ci i

The third system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line maintains the same treble clef and key signature. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment, providing harmonic support for the vocal melody.

Sy - nu i Du - chu sva - té - mu, — ja - kož by - la na po - čá - tku,

The fourth system of music concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line maintains the same treble clef and key signature. The piano accompaniment continues with its rhythmic accompaniment, providing harmonic support for the vocal melody.

bu - diž ny - ní i vždy - cky, — až na vě - ky vě - kův. A - men.

Kyrie.- Nebe rosu vydalo.

Při introitu na sobotu: „Nebesa rosu dala.“ Častý nápěv v rorátech v neděli, ve středu, ve čtvrtek a v sobotu. *T. I.*

1. Ne - be ro - su vy - da - lo a ple - sá ce - lá zem, spá - sa lid - stvu

slí - be - ná dnes dá - na nám je všem. — Buď Pá - nu vě - čná čest!

2. Kristus, světa Spasitel,
všech tvorů mocný Pán,
z Panny divem narozen,
byl lidstvu s nebe dán.
Buď Pánu věčná čest!

3. Slávu Otce opustil
a rovným se nám stal,
s námi stále býti chtěl,
jenž všech je světů král.
Buď Pánu věčná čest!

4. Snášel naše neduhy
a bolů mnohých žal,
aby Otec smířený
všem spásy věčné přál.
Buď Pánu věčná čest!

5. Kristus nás tak miloval
a nesl žalů tíž,
bránu ráje otevřel
a v slávy vešel říš.
Buď Pánu věčná čest!

Gloria.- Tvorstvo všechno Boha Otce vděčně chval.

Při kyrie rorátů sobotních: „Bůh Otec ráčil!“ též v rorátech nedělních: „Ó přešťastná hodina!“

1. Tvor - stvo vše - chno Bo - ha Ot - ce vdě - ně chval, Sy - na své - ho je - di - né - ho svě - tu dal;

spá - sy den se na pl - nil, Kri - stus na zem se - stou - pil, me - zi ná - mi stá - nek si zvo - lil.

2. Uvaž křesťan lásky zázrak, jenž se stal,
tělo naše přijal světa všeho král,
slávu jemu zpívejme,
příchod jeho vítejme,
Pánu svému v úctě se klaňme!

Graduale.- Rosu s hůry.

Při introitu na sobotu: „Rosu dejte nebesa již!“ Jako „Králi Kristu, Bohu Otci!“ týž nápěv při „Regi regum domini“ v Sedlčanském kancionále. 7. 1.

1. Ro - su s hů - ry vy - dej, ne - be, ze - mi zpra - hlé, od - vrať od nás, vě - čný Bo - že, sou - du své - ho tre - sty ná - hlé.

2. Pro hřích lidstva vydal v zkázu všechno živé,
zachoval však Noemovy syny všechny spravedlivé.

4. Zákon Páně v srdci věrném zachovává,
Bohu svému slovem, skutkem úctu, čest a chválu vzdává.

3. Blaze tomu, kdo se všeho hříchu chrání,
spravedlivě v světě žije, Bohu slouží bez ustání.

5. Jezu Kriste, Bože lásky neskonalé,
naplň duši lidu svého světlem lásky dokonalé!

6. Račiž, Pane, srdci dáti lítost pravou,
odpuť hřích a viny naše, oblaž duši nebes slávou!

Evangelium.- Zdá vna Bůh co uložil.

V próze na sobotu: „Což Bůh zdávna uložil.“ Jako „Elško milá, srdečná“ z 15. stol. Častý nápěv v rorátech. *T. II.*

1. Zdá - vna Bůh co u - lo - žil v své ra - dě ta - jem - né, mi - lost je - ho zje vi - la dnes Pan - ně zvo - le - né.

2. Poslal v město Nazaret
hle, svého anděla,
jsem slávy nebeské,
se země zaskvěla.

3. V bázni Panna Maria
se před ním skláněla,
neboť slova předivná
to jistě slyšela.

4. Požehnal ti nad jiné
naš Bůh a Stvořitel,
v tobě stánek vyvolí
všech lidí Spasitel.

5. Nestrachuj se, Maria,
jak vše to může být,
věz, že mocný nebes Pán
vše může učinit!

Obětování.- Zdráva budiž, Maria.

Při aleluja na sobotu: „Zdráva, plna milosti.“ Častý nápěv v rorátech. *T. I.*

1. Zdrá - va bu - diž, Ma - ri - a, Pán je ste - bou s vý - so - sti, me - zi vše - mi že - na - mi ty jsi pl - na mi - lo - sti.

2. Budeš matkou blaženou
Jezu Krista milého,
Synem Božím bude slout
plod života čistého.

3. S bázní svatou přijala
Panna zvěsti andělské:
Staň se, děla pokorně,
podle vůle nebeské!

Sanktus.- Nejmocnější Bože Otče.

Sanktus na sobotu z rorátníku v Novém Hradci Králové z r. 1581, list 218a. Nápěv, původně chorální k latinskému sanktus, mensurován v čes. rkpech, na př. v Sedlčanském k., list 112a.

Nej - moc - něj - ší Bo - že Ot - ě, vždy - cky sva - tý, nej - mou - dře - jší Sy - nu Bo - ží sva - tý,

The first system of music consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The vocal line begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment features a steady bass line with chords in the right hand.

nej-do-bro-ti-věj-ší Tě - ši - te - li, v da - řích hoj - ný, pů - vod - ce pra - vdy, Du - še sva - tý! Ho - spo - din jsi

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a more active melody with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and moving bass lines.

Bůh zá - stu - pů, pl - na jsou ne - be - sa vše - chna i ze - mě tvé eti, slá - vy, bla - ze je to - mu, kdož tě chvá - lí.

The third system concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line ends with a half note G4. The piano accompaniment features a final chord and a cadence.

Po pozdvihování.— Požehnaný, Jezu Kriste, dobrý!

Benediktus na sobotu z rorátníku v Novém Hradci Králové z r. 1581, list 218b. Pokračování předešlého.

Po - že - hna - ný, Je - zu Kri - ste do - brý, pro - seb - né hla - sy v ne - bi jsi sly - šel,

v smr - tel - ném tě - le na svět jsi při - šel k spá - se tvo - rů svých. Jenž's byl po - slán svě - ta smí - řit hřích,

na - plň všech žá - dost, du - ši dej mi - lost, v ne - bi pak ra - dost, u - veď ji v brá - ny sí - del věč - ných!

Agnus.- Beránku Boží, Ježíši Kriste.

Agnus na sobotu z rorátníku v Novém Hradci Králové z r. 1581, list 219b. Pokračování předešlého.

Be-rán - ku Bo - ží, Je - ží - ši Kri - ste, Spa - si - te - li náš, jenž - to jsi sňal hří - chy svě - ta ce - lé - ho,

vě - ří - me pe - vně, dou - fá - me sil - ně, pro - sí - me te - be, smi - luj se, Kri - ste, Bo - že náš!

Přijímání.- Vítej, milý Jezu Kriste.

V próze rorátů sobotních. Počátek textu ze 14. stol. v rkpe univ. knih. v Praze, sign. XVII F 30. T. VII.

Ví - tej, mi - lý Je - zu Kri - ste, jenž ses vtě - lil v Pan - ně či - sté,

a - bys na - še vi - ny, Bo - že lás - ky pl - ný, ob - myl a shla - dil.

2. Tvůrce mocný světa všeho
poslal Syna jediného,
aby věčně žili,
kdož mu věrni byli,
v království jeho.

3. Odřekněm se nepravosti,
hříchů všech a hněvu, zlosti,
žijme vždycky střídme,
spravedlivě, mírně
v lásce a ctnosti!

4. V naději a víře pevné
čekej každý slávy zjevné
Boha velikého,
Spasitele svého,
Ježíše Krista!

5. Roven s Duchem slávou,
mocí nebeskému svému Otcí,
v těle přijde s nebe,
aby vydal sebe
za hříchy naše.

6. Synu Boží, Jezu Kriste,
věčný dárcce spásy jisté,
jediná jsi cesta
do věčného města
pro syny lidské.

7. Ty jsi láska, pravda věčná,
naděj naše nekonečná,
kdož tě, Pána svého,
zapře milostného,
běda mu bude.

8. Jezu Kriste, rač nám dáti,
bychom tebe mohli znáti,
tebe vždycky ctíli,
věrni tobě byli.
Dej to Bůh! Amen.

Závěr.- Aj, já dívka nejnižší.

V próze na sobotu: „Aj, já vece pokorná“ Nápěv častým v rorátech, též při „Virginis nunc filium“ v Sedlčanském kancionále, list 132b.

1. { Aj, já dív - ka nej - niž - ší, Pá - na Bo - ha mé - ho, } V té - to chví - li ta - jem - né
{ staň se, du - chu ne - be - ský, po - dle slo - va tvé - ho. }

Kri - stus ne - be - ský Pán, po - čat z Pan - ny pře - či - sté, k spá - se svě - tu byl dán.

2. Vše ať v písni radostné díky Otcí vzdává,
Syna jeho s anděly ctíti neustává!
Jezu Kriste vtělený, vítej v pozemský kraj,
láska tvoje vrátila lidstvu nebeský ráj.